

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Revisjonsdato: 20.04.2008

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Kjemikaliets navn	Stenrens G
Revisjonsdato	20.04.2008
Kjemisk navn	Svovelsyre
Produsent, importør	STS - SURFACE TREATMENT SYSTEMS A/S Postboks 9298 Grønland. 0134 Oslo Telefon: 22175340 Fax: 22175304
Land	Norge
Ansvarlig	Harald Utler
E-post	post@sts-surface.no
Omsetter	STS - SURFACE TREATMENT SYSTEMS A/S Postboks 9298 Grønland 0134 Oslo Telefon: 22175340 Fax: 22175304
EC-nr	231-639-5
CAS-nr	7664-93-9
Indeks-nr	016-020-00-8
Formel	H2SO4
Kjemikaliets bruksområde	Flytende/Kjem.tekn.bruk.
Utarbeidet av	Harald Utler

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Faresymboler

IRRITERENDE

Farebeskrivelse

Irriterer øynene og huden.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klass.	R-setninger
Balanse vann	231-791-2	7732-18-5	<=85%	IK,IK	
svovelsyre ... %	231-639-5	7664-93-9	>=15%	C	35

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.

Ingredienskommentarer R-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Annen informasjon Graden av varig skade er avhengig av riktig og hurtig førstehjelp. Flytt pasienten vekk fra eksponeringskilden så snart som mulig. Sørg for ro, varme og frisk luft. Skaff øyeblikkelig legehjelp. Ta straks av forurensede klær og sko. Konsulter lege for særskilt råd.

Innånding Etter innånding av syredamper kan vedkommende gis(inhalere) bikarbonataerosol. Se generelt. Kontakt lege hvis ubehag oppstår.

Hudkontakt Tilsølt hud spyles straks godt med meget vann, samtidig som klær fjernes. Fortsett skyllingen. Skyllingen må ikke avbrytes for tidlig. Ikke nøytraliser med base. Kontakt lege ved vedvarende plager.

Øyekontakt Ved sprut skylles øynene øyeblikkelig med store mengder vann i minst 15 minutter. Løft øyelokkene under skylling. Fjern evt.kontaktlinser. Oppsøk lege ved skadesymptomer.

Svelging Ikke fremkall brekninger. Ved bevissthet skylles munnen straks med vann eller melk, deretter drikkes vann eller helst melk evt. flytende syrenøytraliserende medisin. For mye vann øker faren for brekninger som forverrer skaden. Gi aldri noe via munnen hvis pasienten har nedsatt bevissthet. Kontakt lege.Transport til sykehus.

Medisinsk informasjon Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.

Helsekontroll Symptomatisk behandling.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Passende slukningsmidler Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.

Uegnede slukningsmidler Rettet vannstråle.

Brann og eksplosjonsfarer Svovelsyre er ikke brennbar. Syren kan imidlertid medføre eksplosjons-og brannfare p.g.a. reaksjoner,se.pnkt.10

Personlig verneutstyr Bruk friskluftmaske og kjemikaliebestandig beskyttelsesdress.

Annen informasjon Ved bruk av vann til slokking må det ikke sprøytes mot større ansamlinger av syre. Vann kan benyttes til nedkjøling av tette beholdere og tanker. Pulver kan inneholde bikarbonat som reagerer sterkt med syren og kan gi sprut.Bruk bærbart pusteapparat når åroduktet er involvert i brann. Fjern brann/varmetruede beholdere dersom det er uten risiko for personellet. Brannen bekjempes fra mest mulig beskyttet plass. Sørg for at slukkevann ikke når avløp eller andre vannkilder. Grøft for å hindre spredning.

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Vær oppmerksom på de etsende egenskapene. Bruk angitt verneutstyr, se pnkt.8. Sperr av området. Evakuer overflødig personell.
Sikkerhetstiltak for å beskytte miljø	Syre forårsaker surere vann med fare for fiskedød. Kontroller syrens utbredelse ved pH.målinger. Vær oppmerksom på mulig vanninntak, og sørg for varsling av impliserte brukere. Dem opp med absorberende matriale.
Egnede metoder for skadebegrensning og opprenskning	Stopp lekkasjen hvis mulig uten risiko for personell. Unngå at produktet slippes ut i vannkilder eller kloakk. Spill pumpes eller absorberes i inert matriale som sand,jord,brent kiselgur e.l. Mindre mengder kan tørkes opp med klut av bestandig matriale eller evt.med en fuktig klut som skylles godt med store mengder vann etter bruk. Spill samles på tette, merkede beholdere og leveres destruksjon.
Annen informasjon	Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Varsle brannvesen (tlf.110) ved større utslipp. Se pkt.13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

Spesielle egenskaper og farer	Irriterer huden og øynene.
Håndtering	Håndtering av syre må skje med den største forsiktighet. Bruk angitt verneutstyr ihht. pnkt.8. Unngå innånding, hud og øyekontakt.
Oppbevaring	Syren oppbevares under god ventilasjon og beskyttes mot oppvarming, f.eks.direkte sollys. For svovelsyre med konsentrasjon >75% kan rustfri stålkvalitet anvendes. Oppbevaring må ikke skje slik at syren kan komme i berøring med stoffer den reagerer med. Rom hvor syre skal håndteres skal være godt ventilert. Når større mengder syredamp kan dannes, er det nødvendig med mekanisk ventilasjon. Beholdere lagres slik at de ikke utsettes for støt, fall o.l.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Ingrediens	EC-nr.	CAS-nr.	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
svovelsyre ... %	231-639-5	7664-93-9	0.2	-				K	2007

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Øyespylemuligheter. Dusz nær arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Ved fortykning av sterke syrer må syren helles i vannet og ikke omvendt. Fjern tilsølt tøy snarest og vask huden. Vask hud som er blitt tilsølt og bruk fet hudkrem jevnlig for å erstatte utvasket hudfett. Vaskepersonellet bør advares om stoffets etsende egenskaper.
---	--

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

Åndedrettsvern	Bruk helmaske med filter P2 ved aerosoldannelse. Bruk friskluftsmaske i trange eller lukkede rom.
Øyevern	Det må brukes øyevern evt. også ansiktsvern.
Håndvern	Bruk vernehansker av polyeten, butylgummi eller nitrilgummi. Gjennombruddstid: >8 timer.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt langermede verneklær som beskytter mot mulig hudkontakt, evt. forkle av resistent materiale. Bruk ikke lærklær. Bruk støvler.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form	Væske.
Farge	Klar.
Lukt	irriterende.
Oppløselig i	fullstendig blanbar, lett løslig i vann.
Kokepunkt	ca 100°C
Tetthet	1,08 g/cm ³ (
pH (kons.)	7
Løselighet i vann	Løselig
Damptetthet (luft=1)	2,8

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Produktet er stabilt ved normal lagring og bruk.
Reagerer med	Kan reagere med stoffer av kromater, bikromater, klorider, klorater, perklorater, peroksyder, karbider, nitrater og permanganater under dannelse av giftige gasser, evt. med fare for eksplosjoner om organiske stoffer samtidig er til stede.
Farlige spaltningsprodukter	Svovelsyre reagerer voldsomt, tildels eksplosjonsaktig med sterke alkaliske stoffer som natronlut, ammoniakk, soda etc. Svovelsyre reagerer med en rekke metaller under utvikling av hydrogen eller svoveldioksyd som kan gi eksplosjon ved antenning eller giftige blandinger i luft

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Annen informasjon	Syren virker irriterende på hud. Faren øker sterkt med temperaturen. Graden av skade er avhengig av produktets konsentrasjon og hvor lenge det er i kontakt med vevet.
--------------------------	--

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

Innånding	Innånding av syredamper virker irriterende på slimhinnene i svelg og luftveier.
Hudkontakt	Fortynnet syre gir rød og irriterende hud, eventuelt blemmer og sår. Gjentatt eksponering for fortynnede løsninger , kan gi eksem.
Øyekontakt	Syredamper irriterer øynene.
Svelging	Svelging medfører irritasjon i munn og svelg, spiserør og magesekk.
Akutte og kroniske skadevirkninger	Ingen data
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Mutagene effekter	Produktet er ikke kjent for å gi skade på arvestoff.
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjons- skade effekter	Ingen spesielle opplysninger.

12. MILJØOPPLYSNINGER

Mobilitet	Produktet er vannløselig og forventes å bli igjen i vannfasen.
Persistens og nedbrytbarhet	Ingen data.
Bioakkumulasjons- potensiale	Ikke kjent.
Økotoksisitet	Ingen data tilgjengelig.
Andre skadevirkninger	svovelsyrens giftighet i vann skyldes pH-senkning og er derfor avhengig av bufferkapasiteten i vannet. Ingen effekter på organismer ved inntak av små mengder. Kontroller syrens utbredelse ved pH-måling.
Annen informasjon	Politi må varsles hvis produktet tilsøler vegetasjon eller i vannreservoar. Ta forholdregler mot at produktet skal komme i grunnvannet.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Generelt	Større mengder må leveres til godkjent behandlingsanlegg eller mottaksstasjon for problemavfall med opplysninger om avfallets mengde, egenskaper og faremomenter. Mindre mengder kan tas opp ved hjelp av absorbasjonsmateriale som tørr sand. All emballasje skal tømmes og fjernes etter gjeldende regler, eller sendes til gjenbruk uten at merking fjernes. Utstyr vaskes med vann og vanlig vaskemiddel.
Avfallsgrupper	Spesialavfallsgr. 15. EAK -kode vurderes av sluttbruker, evt. EAK-kode 060101 svovelsyre og svovelholdige syrer. Avfallsstoffnummer: 7131 : Syrer,uorganiske. Se avfallsforskriften av 01.06.04.

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

Emballasje Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Annen transport-informasjon Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2007.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler

IRRITERENDE

R-setninger R-36/38 Irriterer øynene og huden.

S-setninger S-1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn.
S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

Referanser Administrative normer (2007). Stofflisten (2005) Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2007).

Annen informasjon Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer.
Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Relevante risiko setninger angitt i seksjon 2 R-35 Sterkt etsende.

Informasjonskilder Administrative normer (2007). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2007).

HMS - DATABLAD

Stenrens G

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 20.04.2008

Leverandørens anmerkninger

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Første gang utgitt

14.02.2002

Erstatter

10.05.2007

Utskriftsdato

02.05.2008

--- HMS-DATABLAD i henhold til direktiv 2001/58/EU ---